

Sigurimi pensionat i pleqërisë

Përmes sistemit të sigurimeve për moshën e pleqërisë, është e garantuar që të pensionuarit do të kenë mjaftueshëm para për të jetuar. Sistemi i sigurimeve në Zvicër ka tre shtylla: Sigurimet për pensionistët dhe familjen (AHV), sigurimet pensionale profesionale (Pensionskasse) dhe sigurimet vullnetare për moshën e pensionit (Shtylla e 3.).

Sigurimi Pensionat për pleqëri dhe familie (Shtylla 1., 1 Säule)

Sigurimi i moshës dhe i familjarëve të lënë pas (AHV) është një institucion shtetëror. Shumica e personave të rritur duhet të paguajnë kontribute për këtë. Kontributet paguhen drejtpërdrejt nga paga mujore e punëmarrësve. Punëdhënësi paguan gjysmën e tyre. Të vetëpunësuarit ose të papunët duhet të pyesin në degën komunale të sigurimeve shoqërore (Gemeindezweigstelle der Sozialversicherungsanstalt, SVA) se si duhet të paguajnë kontributet e tyre. AHV ua paguan një pension mujor pensionistëve. Vlera e pensionit varet nga kontributet e paguara. AHV gjithashtu ndihmon edhe në rastin e vdekjes duke ofruar pensione për bashkëshorten/bashkëshorten dhe fëmijët e personit të ndjerë (pensioni i vejave dhe i jetimëve). Secili merr një kartë AHV me numrin e tij personal të sigurimit.

Sigurimi profesional (Shtylla e 2., 2. Säule)

AHV vetëm kryesisht nuk mjafton për të vazhduar jetën e zakonshme pas pensionimit. Prandaj, për punonjësit ekziston edhe një sigurim pensional (Pensionskasse), i cili është i detyrueshëm për një pagë të caktuar vjetore. Kontributet për të paguhen në mënyrë mujore drejtpërdrejt nga paga, ndërsa punëdhënësi duhet të paguajë së paku gjysmën e tyre. Për personat e vetëpunësuar nuk është e detyrueshme të paguajnë këtë sigurim. Ata mund ta bëjnë këtë vullnetarisht dhe vetë janë përgjegjës për këtë. Paratë e grumbulluara në arkën pensionale shpërndahen në moshën e pensionimit, si një pension mujor ose si një shumë e vetme që paguhet një herë. Në raste të caktuara, paratë mund të paguhen edhe më herët: nëse një person themelon një ndërmarrje të vetën, largohet nga Zvicra, ndërton shtëpi ose blen një apartament për veten.

Pagesa vullnetare e pensionit (Shtylla e 3., 3. Säule)

Shtylla e tretë (3. Säule), është një formë sigurimi vullnetar privat për moshën e pensionit që shpërblehet me ulje nga tatimi. Ajo mund të bëhet në banka ose në kompani sigurimesh. Rekomandohet të ruani para në këtë shtyllë, në mënyrë që të keni një rezervë në moshën e pleqërisë.

Ndihmë plotësuese

Njerëzit e moshuar që, edhe pse kanë sigurime sociale dhe fond pensioni, nuk kanë mjaftueshëm para për të jetuar, mund të kenë shtesa financiare (Ergänzungsleistungen) sipas nevojës. Këto duhet të kërkohen tek dega e komunës për sigurime sociale (Gemeindezweigstelle der Sozialversicherungsanstalt). Është e rregulluar qartë se kush ka të drejtë për shtesa financiare. Ndihamat shtesë financohen nga paratë e tatimpaguesve.

Më shumë informacione (link, adresa, broshura, fletushka)

www.hola-aargau.ch/sq/siguria-sociale/mase-paraprake-per-pleqeri